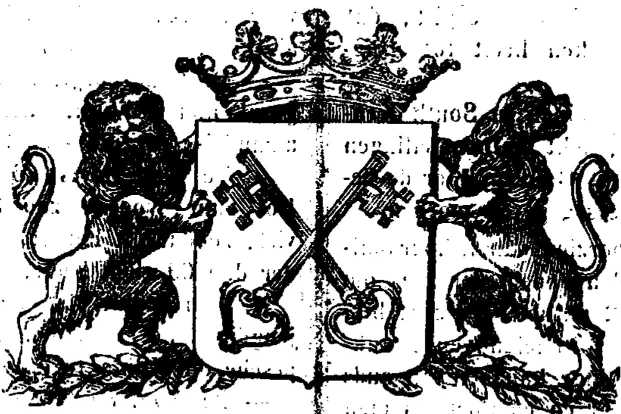
1862. | №. 10.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag avond.

WOENSDAG 22 JANUARIJ.

De prijs der Courant is ƒ 3, — per vierendeel jaars. Afzonderlijke nommers zijn tegen 10 Cents verkrijgbaar.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 21 Januarij.

Blijkens eene hierachter geplaatste advertentie komen bij de heeren De Breuk en Smits, boek- en steendrukkers alhier, eerstdaags van de pers, de beide leerredenen door dr. D. Chantepie de la Saussaye op den 5den en 19den dezer in de Waalsche kerk alhier uitgesproken. Daar de te Rotterdam beroepen leeraar in deze preken mededeelt wat hem bewoog om dat beroep aan te nemen en de Waalsche gemeente te verlaten en wat hij bij het nemen van dit besluit gevoelde, zal deze uitgave velen ook als aandenken welkom zijn.

— Naar wij vernemen, zegt het *Hbl.*, is thans (overeenkomstig de toezegging door den minister van justitie, den heer Godefroi, aan de tweede kamer der staten-generaal gedaan) bij den hoogen raad der Nederlanden ter overweging ontvangen het ontwerp nieuw wetboek van strafvordering, dat ook aan andere deskundigen tot hetzelfde einde moet zijn toegezonden.

— Uit Rotterdam meldt men dat de Maas voor de stad en de rivier af naar Brielle en Maassluis gisteren met ijs overdekt was. De Engelsche stoomschepen waren met veel moeite opgestoomd. Voor Delfshaven was de Maas reeds digtgevroren. In de Werkendamsche killen is de dam doorgebroken; de schade beloopt duizenden.

— Uit de *Stoompost* blijkt, dat den hoofdingenieur J. A. Beyerinck, die met de uitvoering van de werken tot droogmaking van de Haarlemmermeer is belast geweest, een bronzen exemplaar van de bekende gedachtenis-medaille van regeringswege is toegezonden, dat dit geschenk door hem is afgewezen, en dat nu zijne vrienden, die voor hem een zilveren exemplaar bij 's rijks munt deden vervaardigen, hem dat exemplaar dezer dagen met een vleijend schrijven hebben doen toekomen.

— Bij kon. besluit van 2 Jan. is aan de hh. J. te Winkel en A. Doyer Jz., te Amsterdam, vergunning verleend tot het oprigten van een onderling verzekering-genootschap te Amsterdam.

— Aan den Helder is Zaturdag ll. een korporaal der infanterie, die zich op het ijs gewaagd had om schaatsen te rijden, verdronken. Ook op andere plaatsen heeft het ijsvermaak reeds offers geëischt. Te Witmarsum is dientengevolge een 20jarig jongeling en te Abcoude een jongetje van 12 jaren omgekomen. Onder Sloten zijn mede twee jongelingen, van ruim 20-jarigen leeftijd, door het ijs gezakt en verdronken.

— Uit Apeldoorn meldt men het volgende: In het park van Z. M. wordt des nachts door eenige personen wacht gehouden en wel tot des morgens 5 ure, wanneer zij door den boer en diens bedienden aan de bouwhoeve in het park worden vervangen. Door dien boer werd dezer dagen, des morgens ongeveer ten 6 ure, eenig gerucht in den kelder zijner woning vernomen; zich daarheen begevende, ontdekte hij een persoon, die bezig was, zich een gedeelte der daar aanwezige aardappelen toe te eigenen, en herkende hij weldra een der wachters, die hij kort te voren had afgelost.

— Bij het uitvoeren van geniewerken om en buiten de stad Nijmegen, zijn vele merkwaardigheden te voorschijn gebragt, die voor een groot gedeelte dagteekenen van zeer oude tijden, of wel afkomstig zijn van belegeringen, als in 1672 door Turenne en in 1794 door Moreau. Zoo bijv. zijn voor eenigen tijd bij het bouwen van het fort aan den afgebranden molen op de plaats waar vroeger het Romeinsche kamp is geweest, drie groote vazen of wijnkruiken gevonden, zoogenaamde amphoren, de grootste welke van die soort tot dusverre in Nederland zijn ontdekt, en later nog verscheidene potten, munten enz. Bij het graven van de wegen, welke men bezig is in de helling van den berg aan te leggen, worden aanhoudend oudheden opgedolven, en een groot getal fraaije penningen, Romeinsche, Fransche, Spaansche, Engelsche en Duitsche munten zijn met vele andere zaken te voorschijn gebragt. Van de Romeinsche penningen zijn vele nog zeer herkenbaar, en van de borstbeelden der keizers voorzien geweest (zoo als uit de randschriften blijkt). Onder het opgedolvene zijn ook vele geraamten van gesneuvelden; vooral worden er velen opgegraven bij de verandering van de werken tusschen de Hertogsteeg- en de Hunnepoort, aan welke zijde der vesting vroeger welligt het gevecht vrij hevig geweest is. De belangrijkste dezer oudheden werden naar het rijks-museum te Leyden opgezonden. (*Ned. Spect.*)

— Naar men uit Oldenzaal meldt is, wegens de hooge katoenprijzen het loon der wevers in de fabrieken aldaar verminderd, en zal ook nog het getal der werkuren ingekort worden.

— Behalve de drie kweekscholen voor onderwijzers te Groningen, Haarlem en 's Hertogenbosch, zijn ter opleiding van kweekelingen aan 17 openbare scholen in ons land normaallessen verbonden; terwijl daarenboven van regeringswege, overeenkomstig het 2de lid van art. 12 der wet, 41 hoofdonderwijzers met die opleiding tevens belast zijn.

— Een regeringstelegram, gedagteekend Buitenzorg, 13 December, luidt: „Bevredigende berigten van Banjermassing. Bemagtiging van Tongka. Hidayat schijnt toebereidselen te maken om uit zijn schuilhoek te voorschijn te komen. De schout-bij-nacht J. May den 2den December aangekomen.”

's GRAVENHAGE, 21 Januarij.

Z. M. heeft tot leden der commissie, onder voorzitting van den minister van koloniën, belast met het onderzoek der rekeningen aantoonende de hoegrootheid der koloniale remises en het gebruik daarvan gemaakt, over 1860, benoemd de hh.: jhr. T. A. M. A. van Andringa de Kempenaer, en dr. H. van Beeck Vollenhoven, leden van de eerste kamer; mr. A. F. X. Luyben en jhr. C. M. Storm van 's Gravesande, leden van de tweede kamer; mr. C. H. B. Boot en mr. E. J. H. Borret, leden van den raad van state; J. J. Pfister en C. H. T. baron Nahuys, leden van de algemeene rekenkamer. Als secretaris zal fungeren de heer J. P. Feith, secretaris-generaal bij het dep. van koloniën.

— Z. M. heeft vergunning verleend aan den kapitein L. R. J. A. Roosmale Nepveu, van den grooten staf, adjudant van Z. K. H. prins Frederik, tot het dragen der versierselen van de orde der Kroon, 3de kl., hem door den koning van Pruissen geschonken.

— Door Z. M. is de voormalige 1ste luit. der infanterie J. L. H. Beyens, aan wien bij besluit van 18 Nov. 1861, op zijn verzoek, een eervol ontslag uit de militaire dienst was verleend, benoemd tot 2den luit. bij het 1ste reg. infanterie.

— Met betrekking tot de ministeriële crisis wordt thans medegedeeld, dat de heer Thorbecke bij Z. M. den koning is ontboden, en eenen geruimen tijd met Z. M. in conferentie is geweest. De hh. Duflert en Duymaer van Twist zijn in deze residentie aangekomen. Men brengt hunne komst mede in verband met de onderhandelingen, die thans over de zamenstelling van het nieuwe kabinet worden gevoerd. Het *Hbl.* zegt dat ook de heer mr. N. Olivier herwaarts is ontboden.

— Eergisteren is de verjaardag van H. M. de koningin-moeder op de gebruikelijke wijze gevierd. In de Maliebaan werd door de bezetting parade gehouden. Omstreeks den middag had er bij H. M. receptie van de leden der kon. familie plaats, en des namiddags was er bij H. M. familie-diner.

— Alhier is eene vereeniging van Nederl. industriëlen opgerigt, ter bevordering der belangen van de Nederl. nijverheid. Zij stelt zich voor de openbare meening in het algemeen en de hoogere staatsligchamen in het bijzonder bekend te maken met den waren stand der vaderlandsche industrie; allerwege gezonde begrippen aan te kweeken omtrent hare krachten en behoeften, aanspraken en wenschen; en, waar en in welk opzigt ook, door deskundigen en desbevoegden te doen waken over en voor de vrije ontwikkeling dezer milde bron van volkswelvaart. Het voorloopig bewind bestaat uit de hh. Petrus Regout, voorzitter; G. G. Couperus, J. C. P. Holtz, L. J. Enthoven, W. Doyer Jr., Emile Koechlin, J. J. van Coevoerden. Tot secretaris is benoemd de heer mr. C. C. E. d'Engelbronner.

— Aan de tweede kamer der staten-generaal is door een 50-tal handelaren, schippers en verdere belanghebbenden te 's Hertogenbosch een adres ingediend, houdende bezwaren tegen het met Belgie gesloten tractaat tot regeling der wateraftappingen uit de Maas.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIE.

BRUSSEL, 20 Januarij.

Te Berchem, nabij Antwerpen, zijn dezer dagen drie bejaarde lieden, twee broeders en eene zuster, van honger en ellende gestorven. Een hunner, een 60-jarig man, woog niet meer ten volle 25 pond, toen hij in de kist werd gelegd. Hij was uitgeteerd van gebrek. Eerst bij zijne begrafenis ontdekte men den treurigen toestand, waarin hij zich sedert weken met zijn broeder en zuster moet hebben bevonden. Toen men hun door ondersteuning te hulp wilde komen, was het ook voor de beide overigen reeds te laat. Zij werden weinige uren na elkander het slagtoffer van hun eergevoel, dat hun verhinderd had eene gift te vragen.

ENGELAND.

LONDEN, 19 Januarij.

Naar men beweert zal Engeland, even als de Spanjaarden Vera-Cruz in Mexico hebben bezet, aldaar Montamoras bezetten, met het plan om van daar den katoenhandel met de zuidelijke staten van Noord-Amerika te openen.

— De *Morning Star* berigt, als voorbeeld van onbekrompene gift, dat de eerwaarde T. Peachey de som van 50000 £ geschonken heeft tot oprigting van een opvoedingsgesticht alhier.

— Volgens *The Athenaeum* zullen er in de kon. tuinen in South Kensington, bij gelegenheid van de wereldtentoonstelling, acht tentoonstellingen van bloemen en vruchten plaats hebben en van Mei tot October door de beroemdste muziek-corpsen van Europa dagelijks matinées gegeven worden.

— James Chalmers heeft een werk uitgegeven, voorzien van lithographische platen, over eenen ijzeren spoorwegtunnel op den bodem der zee, om Engeland met Frankrijk te verbinden. Geef mij 12 millioen £, zegt hij, en ik zal u een veilig middel verschaffen om tusschen Engeland en Frankrijk te passeren, door het ondiepe water van het enge kanaal, van ouds genaamd de Straat van Dover, met hetzelfde gemak en comfort als men door een bovenaardschen tunnel stoomt. Van de finantiële zijde beschouwd, berekent hij de inkomsten per jaar op 1,300,000 £ en de uitgaven op 85,000 £, voor onderhoud en exploitatie, dus omtrent 10 pCt. van het aanleg-kapitaal.

— In eene steenkolenmijn nabij North Shields heeft een betreurenswaardig voorval plaats gehad. Ten gevolge van het breken van een pomptoestel, die in den koker stortte, waarmede de toegang tot de mijn wordt onderhouden, verloren niet alleen vijf arbeiders het leven, maar werden ook 215 mannen en jongens, die in de mijn werkzaam waren, van alle gemeenschap met de buitenwereld afgesneden. Men is thans ijverig in de weer om hulp te verleenen, waarbij, ondanks de koude, ook de vrouwen en zusters der bedolvenen de hand leenen.

— De landverhuizers, welke zich vroeger naar de Vereenigde Staten plagten te begeven, trekken sedert het uitbreken van den oorlog daar te lande voor een groot deel naar Zuid-Amerika, inzonderheid naar Brazilië en de landen aan de Plata-rivier.

— De *Morn. Post* berigt dat de regering der Vereenigde Staten bevel heeft gegeven om ook de twee Amerikaansche heeren, welke door een stoomschip van de vloot der Unie, den *Santiago de Cuba*, aan boord van het Engelsche schoenerschip *Eugenia Smith* gevat en weggevoerd waren geworden, weder in vrijheid te stellen. Ook nog in eene andere zaak is aan Engelands wenschen te gemoet gekomen. Een Engelsch handelsvaartuig, wegens schending der blokkade aangehouden, was te New-York binnengebragt met de vlag der Unie in top en daaronder de Britsche vlag. Deze handeling is door het kabinet van Washington afgekeurd.

— De *Weekly Herald* van New-York bespreekt nu reeds de vraag wat de Unie in den aanstaanden zomer, na het bedwingen van den opstand, zal moeten doen met het aanzienlijke leger dat zij georganiseerd heeft. Volgens dat blad is eene geheele ontbinding gevaarlijk, maar moet dat leger gebruikt worden om alle heerschappij der Europeanen in Amerika te vernietigen.

— Berigten uit New-York melden dat de bondstroepen den 3den bij Hilton Head in de nabijheid van Port Royal eene belangrijke overwinning behaald hebben. De bondstroepen waren zoo ver voortgerukt, dat zij op 6 Eng. mijlen afstands van Charleston stonden. Na een gevecht bij Huntersville in het westen van Virginia waren ook daar de troepen der zuidelijken met groot verlies teruggetrokken.

— Volgens den correspondent van den *Times* was te Washington een gerucht in omloop, hetwelk eenig geloof verdiende, namelijk dat in het zuiden onder de slaven eene uitgebreide zamenzwering was ontdekt, en dat de hoofden derzelve gevat en om het leven gebragt waren. Bepaaldelijk werden er drie groote plantages genoemd, waarop de negers in opstand zouden zijn of geweest zijn.

— Tusschen de Noord-Amerikaansche Unie en de Russische regering hebben reeds sedert geruimen tijd onderhandelingen plaats over eene telegraphische verbinding van New-York met Moskou. Het bondsgouvernement wordt daarbij vertegenwoordigd door den heer Collins, aan wien de bevordering der Amerikaansche belangen aan den Amur is opgedragen, terwijl Rusland wordt vertegenwoordigd door den kolonel Romanoff, opper-intendant der telegraphie in Siberië.

FRANKRIJK.

PARIJS, 19 Januarij.

Volgens eene opgave in den *Moniteur* hebben van 1 tot 15 Januarij 68 failliet-verklaringen plaats gehad. Dit cijfer is buitengewoon en toont aan, dat er eene hevige crisis in den handel heerscht.

— Een brief van den hertog van Aumale, aan een zijner vrienden alhier, meldt, dat hij zich voorstelt spoedig een uitgebreid werk uit te geven, bevattende eene vergelijking van de Julij-regering en die van keizer Napoleon.

— De maarschalk Magnan, de nieuwe door den keizer benoemde grootmeester van de orde der vrijmetselaren, heeft alle hier aanwezige hoofden dier orde bij zich genoodigd, met het doel om langs dien weg eene verzoening tot stand te brengen. Men verneemt echter dat van de 15 dier hoofden slechts 5 aan zijne uitnoodiging hebben gehoor gegeven.

— Men verzekert, dat op de rijtuigen van weelde eene jaarlijksche belasting van 150 fr. en op de paarden derzelfde categorie eene van 100 fr. zal worden gelegd. Men vreest echter, dat de senaat het wets-ontwerp niet zal goedkeuren.

— Naar men verneemt, hebben de boekdrukkers alhier dezer dagen bij den heer Firmin Didot, den voorzitter hunner vereeniging, eene bijeenkomst gehouden. Het doel was eenen stap te doen om de regering opmerkzaam te maken op de moeijelijke gesteldheid, waarin zij door de huns inziens onredelijke bepalingen der bestaande drukperswetgeving verkeeren. Na grondige overweging hebben zij besloten, geen aanzoek te doen om herstel der censuur, hetgeen aan velen van hen boven den tegenwoordigen toestand te verkiezen scheen, maar eene nota aan den betrokken minister en aan den procureur-generaal bij het hof van cassatie te rigten, en hun daarin voor te houden dat zij thans gebukt gingen onder zoo groote bezwaren, als nooit vroeger voor hun bedrijf hadden bestaan.

— De koude blijft hier vrij streng. In het Zuiden schijnt dit echter het geval niet te zijn. Uit Marseille wordt althans gemeld, dat aldaar de amandel-, perziken- en kastanjeboomen in bloei staan.

— Te Rouaan is de groote spinnerij der firma [illegible]ert totaal afgebrand. Het vuur woedde zoo hevig, dat er bijna aan geen blusschen te denken viel, zoodat uit het geheele gebouw, welks gevel eene lengte van niet minder dan 60 ellen heeft, zoo goed als niets kon gered worden.

— Men meldt dat de regent van het Chinesche rijk, prins Kong, een jeugdigen neef van den keizer naar Frankrijk zal zenden, om er eene Europesche opvoeding te ontvangen.

— De *Mon. de l'armée* berigt dat er te Tientsing een zware brand heeft gewoed, waardoor een aantal huizen en magazijnen zijn vernield, en de geheele wijk door de Europeanen bewoond, in groot gevaar heeft verkeerd. Men heeft huizen omver moeten halen om den voortgang van het vuur te stuiten. De brand was door het afsteken van vuurwerk veroorzaakt.

— Volgens berigten uit Konstantinopel was er den 11den een bevelschrift van den Sultan uitgevaardigd, waarbij eene onverwijlde en doortastende hervorming van 's rijks finantiewezen wordt toegezegd. De betaling der bezoldiging van alle ambtenaren was tot de maand Maart geschort.

— Uit Athene wordt gemeld, dat Dousios, wegens zijn aanslag op het leven der koningin van Griekenland ter dood veroordeeld en wiens vonnis door het hof van cassatie is bevestigd, van den koning gratie van de doodstraf heeft gekregen, terwijl die straf veranderd is in eene levenslange opsluiting in de citadel van Nauplia. De koningin zelve heeft den koning om gratie voor den misdadiger verzocht.

— Omtrent de aardbeving, die onlangs in Griekenland heeft plaats gehad, meldt men nog dat daardoor de stad Bostizza met eenige nabijgelegen dorpen in een puinhoop verkeerd, en 15,000 menschen van dak beroofd, onder tenten gebrekkig gehuisvest en aan lucht en weder blootgesteld zijn. De schade wordt op 12 tot 15 millioen drachmen begroot. Aan de bebouwing der uitgestrekte krentenvelden denkt natuurlijk niemand, en dus zijn daarvan nog grootere verliezen te verwachten.

ITALIE.

Een aantal Italiaansche vrouwen hebben een comité gevormd tot het inzamelen van bijdragen ter bevrijding van Rome en Venetië. Zij hebben de dochter van Garibaldi uitgenoodigd deel uit te maken van dat comité, welke uitnoodiging door den generaal in een vleijend schrijven is aangenomen.

— Het officiële blad van Rome meldt dat de lijkdienst voor wijlen den koning van Portugal Pedro V op den 14den in de Sixtijnsche kapel is gehouden, in bijzijn van den Paus, de kardinalen en vele aanzienlijke personen.

PRUISSEN.

BERLIJN, 19 Januarij.

Alhier is eene maatschappij van verzekering tegen rattenschade opgerigt, die zich ten doel stelt, niet slechts de ratten zooveel mogelijk te verdelgen, maar ook de door dat ongedierte aangerigte schade te vergoeden.

— Te Keulen zijn in het afgeloopen jaar 4147 personen, uit hoofde van overtreding der bepaling op het bezoeken der school, tot eene gevangenisstraf van verschillenden duur veroordeeld, naar gelang zij hunne schoolpligtige kinderen langer het schoolbezoek hadden doen verzuimen. Van bovengenoemd aantal hebben 2427 de opgelegde boete betaald en 1720 de gevangenisstraf ondergaan.

— De badplaats Homburg is in dit wintersaizoen zeer bezocht; er zijn aldaar meer dan 600 vreemde gasten aanwezig.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 18 Januarij.

Volgens gerucht zal de heer von Hubner naar Rome gezonden worden om met de pauselijke regering te onderhandelen over eene herziening van het concordaat.

— Sedert de uitvaardiging van het keizerlijk patent van 20 October 1860 zijn in Hongarije op non-activiteit gesteld ruim 5000 ambtenaren; van dit aantal zijn weder in activiteit getreden 2000 in Hongarije en 1000 in andere deelen des lands.

— Op Driekoningen-dag is aan den vorst-primaat van Hongarye eene som van 40000 fl. in dukaten en het grootkruis van de Stephanus-orde ontstolen.

— In den nacht van 11 op 12 Jan. heeft niet verre van Castellan een vreeselijk ongeluk plaats gehad. De eigenaar eener leigroeve in het Boibachdal bewoont, in de nabijheid dezer groeve, een huis dat tegen een rots is gebouwd. Bij het woeden van een orkaan in genoemden nacht is dat huis door zware rotsblokken gedeeltelijk overstelpt. Van het gezin, man, vrouw en 6 kinderen, hebben zich alleen de twee oudste zoons kunnen redden; de overigen zijn verpletterd. Ook de vader had zich nog kunnen redden, maar de zucht om vrouw en kinderen aan het gevaar te ontrukken deed hem mede het leven verliezen.

— Naar men uit Karlsbad meldt heeft men aldaar den 9den dezer des namiddags een vrij hevigen aardschok waargenomen, welke 10 seconden lang duurde en zijne rigting van het zuid-oosten naar het noord-westen nam. De temperatuur was zeer zacht en de barometerstand buitengewoon laag.

Per Telegraaf.

AMSTERDAM, 21 Januarij. De Nederl. bank heeft al de geldkoersen ½ pCt. verlaagd.

TURIJN, 20 Januarij. Het officiële blad bevat den tekst van het tusschen Italië en Turkije gesloten handelsverdrag.

Door het centrale comité te Genua is de brief openbaar gemaakt, waarbij Garibaldi vooralsnog het voorzitterschap dier vereeniging weigert te aanvaarden. Volgens dat schrijven wil hij, alvorens daartoe over te gaan, afwachten

wie in het bestuur dier vereeniging zullen gekozen worden. Mogt die keuze vallen op mannen, geschikt ter bereiking van het beoogde doel, meer dan zij die thans in het bestuur zitting hebben, zoo zal hij niet langer weigeren het voorzitterschap te aanvaarden; indien de keuze in eenen tegenovergestelden geest uitvalt, dan weigert hij bepaald.

ALEXANDRIË, 20 Januarij. De regering heeft de leening met het huis Oppenheim niet aangenomen, maar daarover naar Konstantinopel geschreven. De Pruissische consul heeft, ten gunste van het huis Oppenheim, tegen elke andere leening geprotesteerd.

MADRID, 20 Januarij. Het ontslag van den maarschalk Serrano, als gouverneur-generaal van Cuba, is geweigerd.

LONDEN, 21 Januarij. De *Herald* zegt dat Engeland voor iedere haven der zuidelijke staten van Noord-Amerika een oorlogsvaartuig moest plaatsen en zoowel Charleston als de overige zuidelijke havens voor den handel der onzijdigen moest openen. Frankrijk zou zich in dat geval zeker bij Engeland voegen.

TREBIGNE, 21 Januarij. Derwisch-pacha is met een bataillon jagers alhier aangekomen. Hij wil trachten de opstandelingen langs eenen minnelijken weg tot onderwerping te brengen.

INGEZONDEN.

Eerst op het laatst der 18e eeuw en daarna eenige jaren later, als de Leydsche schilder- en teekenacademie het toppunt van haren bloei had bereikt, brak er voor haar een tijd van stilstand aan. Het land werd onder de schoonklinkende namen van vrijheid, gelijkheid en broederschap in een warboel herschapen; vreemde magt mengde zich onder de vereerders van den vrijheidsboom, onder voorwendsel van de orde te komen handhaven, maar eigenlijk, als een zwerm kevers, belust op buit, en om de maatschappelijke orde te verwoesten, partijzucht in het land achterlatende. Men was onmatig in het middelmatige. De grillen van den dag deden afbreuk aan de ware welvaart en, kon het anders, de kunsten kwijnden. De buitenlander had intusschen partij getrokken van onze laauwheid op kunstgebied. Meesterstukken gingen op verkoopingen voor spotprijzen van de hand en de werken o. a. van een Albert Cuyp, ervaren in velerlei genres, waarvan op het museum-Boymans te Rotterdam de schoone bewijzen voorhanden zijn, toen vergeten, thans zeldzamer en zoo hoog gewaardeerd, gingen grootendeels tot den vreemdeling over. Nog bestaan er personen, die zouden kunnen getuigen dat een stuk van Ruysdael, op een boelhuis onder anderen rommel aanwezig, meer werd gekocht met het oog op het gave eikenhouten paneel, dan om de onnavolgbare kunst en stoutte voorstelling. Voor een grondwettelijk koningschap eindelijk week wel is waar de vreemde overheersching en eene nieuwe orde van zaken kwam door regeringsbeginselen tot stand, zoodat allengs de kunsten herleefden, maar voor de teekenacademie brak daarmede nog geen helderder tijdperk aan. Integendeel. Bijomstandigheden veroorzaakten dat de vierendeeljaarsche kunstbeschouwingen, geleid door begaafde en kundige mannen, werden afgeschaft, de leden verminderden en de academie bijna nog slechts in naam bestond, toen zij ten laatste, door den ijver van anderen, wederom eene betere toekomst te gemoet ging. De kunstbeschouwingen werden echter sedert 1820 niet meer ingevoerd, en niet dan voor drie jaren, bij de verjonging der academie, werd door het tegenwoordig bestuur goedgevonden om haar die gepaste eigenschap wederom toe te voegen, bepalende dat er voor ieder wintergetijde vier kunstbeschouwingen zouden gegeven worden. Hoe de uitkomst reeds is geweest, kunnen zij getuigen, die van die beschouwingen hebben gebruik gemaakt en klom de belangstelling tot hare bijwoning, het bestuur bleef niet in gebreke die belangstelling zoo mogelijk te verhoogen.

Voor dezen winter had de eerste kunstbeschouwing plaats op 13 Dec. ll. Een 50-tal teekeningen van moderne kunst werd den kunstminnaars ter bezigtiging aangeboden. Uit dat getal, waarvan het meerendeel verdient in aanmerking te komen, is het echter, om uitgebreidheid te vermijden, raadzaam eene keuze te doen; zij moge een maatstaf zijn voor het geheel. Het kan niet anders dan een goed begin zijn, om onder veel verdienstelijks, dat vooraf was gegaan, de aandacht te vestigen op een paar fraaije teekeningen van Schelfhout, waaruit weder de man, schoon hoog bejaard en grijs in de kunst, als de winterlandschapschilder bij uitnemendheid kan worden gekend. De teedere luchten, de weinige middelen gebruikt bij het verkrijgen van zóóveel waarheid, de flinke behandeling in een woord, het pleit alles voor den kunstenaar. Van Mari ten Kate viel een paar goed bewerkte boerenerven op te merken; van Simon van den Berg, o. a. een fraai landschap met vee, maar niet minder een van J. D. Koelman, gelijk het andere uitvoerig en in vele opzigten verdienstelijk; van Herman ten Kate genre-stukjes vol actie en leven, waar van uitdrukking en, gelijk men van dezen meester gewoon is, geestig in waterverw gepenseeld. Men denkt bij het noemen van David Bles aan den meester, die altijd in zijne onderwerpen geest en handeling weet te brengen en die gedachte wordt telkens geregtvaardigd, getuige weder eene teekening in waterverw naar zijn bekend schilderstukje: »onder 't weg gaan," vervaardigd, zijnde eene dame in een allerliefst toilet die, alvorens ter deure uit te gaan, een welgevallig oog slaat op de poes en den hond, beiden zeer vriendschappelijk op eene stoel ingeslapen. Zelden was de uitdrukking van een vrouwenkopje gelukkiger. Zij, die voor een paar jaren de tentoonstelling te 's Gravenhage hebben bezocht, zullen zekerlijk verwijld hebben voor eene hoogst verdienstelijke schilderij: »de bazalt-leeuwen van het Kapitool te Rome" getiteld, en geschilderd door Ph. Koelman. Naar die schilderij is door denzelfden kunstenaar eene kapitale teekening in waterverw vervaardigd. Die teekening, zij moge eenigzins kleurig zijn toegeschenen, wat geredelijk kan worden toegestaan bij eene voorstelling onder den Italiaanschen hemel, is in alle deelen op eene wijze behandeld, dat men niet weet wat het meest te bewonderen, of de frischheid, of de strenge teekening of de keurige uitvoerigheid, zoodat zij inderdaad onder de meesterstukken eene waardige plaats bekleedt. Naar die schilderij bestaat in de Kunstkronijk voor 1861 eene goed bewerkte lithographie, door een fraai opstel van den zaakkundigen dr. Beynen toegelicht.

De tweede kunstbeschouwing werd ll. Vrijdag avond gehouden, en tot deze had de heer Hoffman, te 's Hage, welwillend een portefeuille afgestaan. Mogt de eerste eenigzins in het bijzonder besproken worden, ook deze verdient dit niet minder, ja in sommige opzigten zelfs meer. Schelfhout en Meijer, — is het toeval dat de beide uitmuntende landschappen van den eersten, schoon het eene winterlandschap de voorkeur verdient, de niet minder uitmuntende zee van den laatsten, wederom het eerst in aanmerking komen en boven andere teekeningen getuigen van de degelijkheid der Hollandsche school? Want de teekening van de la Croix »aan 't strand" is fraai, maar minder het type van visscherskinderen; die van L. Gallait, een visschersfamilie voorstellende, van eene ernstiger behandeling en den colorist kenschetsende; die van N. de Keyzer, een monnik met eene vrouw, bevat veel verdienstelijks — en toch — de vergelijking lag voor de hand — bezitten de teekeningen der Fransche school — minder die der Belgische — wel wat naar eene gekleurde modeprent zweemt. Bellangé maakt hierop eene loffelijke uitzondering; zijne teekening »een oud soldaat met een meisje," is zedig van coloriet.

Zoodra Ph. Koelman in eene kleine teekening, voorstellende eene Italiaansche vrouw, met eene bewonderenswaardige uitvoerigheid behandeld, toont, alles te hebben weergegeven wat waterverw vermag, dan verdwijnt de indruk van de evengenoemde in hooge mate; dan is de opvatting en de geest in eene teekening van David Bles op nieuw te bewonderen, als hij in eene »Restauratie" eene voorstelling geeft van »de ware republiek," van die dagen van gelijkheid waarvan in den aanvang van dit opstel gesproken wordt. Hoeveel verdienstelijks er in de teekening van Rosa Bonheur, de gevierde vrouw, »een landschap met eene kudde schapen," gelegen is, toch zou het Geldersche landschap met vee (gewasschen in sepia) van J. D. Koelman, aantrekkelijker zijn en van meer kunstvaardigheid getuigen. Althans die teekening mogt uitmuntend heeten, terwijl die van W. J. van den Berghe »een Zwitsersch landschap," alsmede van van de Sande Bakhuyzen, »een Hollandsch boerenerf," en de schoone teekening van den in jeugdigen leeftijd overleden maar genialen Nuyen, »een buitenhuis in den winter met figuren," ten volle verdienen te worden genoemd. Maar ook in eene teekening van J. Bosboom, de St. Jacobskerk te Antwerpen, was evenzeer weder dat fraaije licht en bruin te bewonderen, als de uitdrukking bij H. ten Kate in een binnenhuis, waar een teekenaar eene partij zingende en feestvierende boeren afschetst. Roode en witte camelia's getuigen van het talent van mej. M. G. van de Sande Bakhuyzen. Ten slotte mag de fraaije teekening van den Belgischen schilder Madou, kunstenaar en fijn opmerker tevens, niet met stilzwijgen worden voorbijgegaan. »Twee oudjes, onder een glas wijn elkanders oordeel afvragende over het gewas," zou welligt de titel zijn. Maar de uitdrukking van den eenen proever met dien zaamgeknepen mond en de vragende blik, met het: »hoe vind je ze" op de lippen van den ander, terwijl de meid van den huize hen met een genoegelijk lachje gadeslaat, is inderdaad onberispelijk wedergegeven. Eene teekening van H. Leys, een boerenbinnenhuis, zou tevens in aanmerking mogen komen, indien de proportiën meer waren in acht genomen en dan — waartoe een binnenhuis bijna in eene kerk herschapen?

Hebben kunstbeschouwingen ten doel om kunstsmaak en zin voor het schoone onder het beschaafde publiek op te wekken, deze beide kunnen hare goede uitwerking niet missen. Maar ook de kunstbeoefenaars bekend te maken met de voortbrengselen eener school, die in den vreemde met eerbied wordt genoemd; hen na inspanning genot te schenken, hen te bemoedigen om, zij het dan op eenen afstand en langs kronkelpaden, het spoor te volgen door anderen gelegd, kan mede niet anders dan goede vruchten dragen.

Mogen de beide volgende kunstbeschouwingen even belangrijk zijn als de afgeloopene, zoo waardig om te worden besproken. K——s.

STADS - BERIGTEN.

VERGADERING van den Gemeenteraad van Leyden, Donderdag den 23 Januarij 1862, 's namiddags ten 2 ure.

Onderwerpen:

1o. Adres van C. J. van der Chijs, c. s., houdende verzoek tot het invoeren van een verpligtenden ijk op de botervaten.

2o. Voorstellen van de Gezondheids-commissie omtrent de keuring van levensmiddelen en het bouwen op gemeentegrond.

3o. Voordragt tot wijziging der artt. 50, 53 en 57 der Algemeene Policie-verordening.

4o. Benoeming van een 2en praeceptor bij het Stedelijk Gymnasium.

5o. Adres van W. C. Chimaer van Oudendorp, tot het leggen van een duiker.

6o. Adres van J. E. Vlaanderen Jr., om afschrijving van plaatselijke directe belasting, 1861.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN doen te weten, dat tot het doen inschrijven van leerlingen voor de openbare school voor meer uitgebreid lager onderwijs der 1e klasse voor meisjes, die den 2den Januarij ek. geopend wordt onder de leiding der Hoofdonderwijzeres, Mejufvrouw A. J. W. RENSSEN, aan de ouders of die hen vervangen nog gelegenheid wordt gegeven **gedurende de maand Januarij**, op *elken Woensdag* en *Zaturdag*, des namiddags van 12½ tot 2½ ure, *aan het schoolgebouw*, op de Beêrstraat, tegenover het Stadhuis; terwijl na dien tijd *voor de eerste maal in de maand Julij* weder nieuwe leerlingen aangenomen worden en tusschentijds *geene kinderen* (uitgezonderd die van ouders, welke zich van elders in de gemeente vestigen) *kunnen worden geplaatst*.

Burgemeester en Wethouders voornoemd.
D. TIEBOEL SIEGENBEEK, Burgemeester.
LEYDEN, 31 December 1861. v. PUTTKAMMER, Secretaris.

Burgerlijke Stand.

ONDERTROUWD: J. J. Planjer, jm. 23 j. en H. C. Waardenburg, jd. 32 j. — L. J. Smulders, jm. 33 j. en E. van Bergen en Henegouwen, jd. 28 j. — H. van der Lee, wedr. 42 j. en A. Questroo, jd. 39 j. — W. IJlee, jm. 21 j. en H. W. Zwaantjes, jd. 24 j.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 20sten Januarij de heer J. Rutgers, van Breede (prov. Groningen), in de letteren, na openbare verdediging van een specimen, exhibens *Olympionicarum fastos.*

Gehouden Verkooping van onroerende goederen,

in het Heeren-Logement aan den Burg, Zaturdag 18 Januarij.

Notaris A. van Leeuwen.

Twee Huizen en Erven aan de westzijde van de Lange Diefsteeg, omtrent de Langebrug, Wijk IV. Nos. 510 en 510a, Kad. Sect. G. Nos. 842 en 1047. Kooper G. Rietbergen. ƒ1019.

Een dito aan de zuidzijde van de Kerkstraat, aan den hoek van de Oranjegracht, Wijk VIII. No. 577, Kad. Sect. C. No. 852. Kooper P. Kolderman. ƒ380.

Een dito aan de oostzijde van de Oranjegracht, omtrent de Kerkstraat, Wijk VIII. No. 577a, Kad. Sect. C. No. 853. Kooper H. Maas. ƒ300.

Een dito aan de noordzijde van de gedempte Marendorpsachtergracht, Wijk VI. No. 822, Kad. Sect. B. No. 1486. Kooper H. C. Goddyn. ƒ250.

Twee Huizen en Erven aan de westzijde van de Oostvoldersteeg, Wijk V. Nos. 862 en 864, Kad. Sect. B. Nos. 560 en 558. Kooper M. Teske. ƒ391.

ADVERTENTIEN

Bevallen van een **Zoon**, Vrouwe S. L. DOUDE van TROOSTWIJK — LUZAC.

Huize Sterreschans, te Nieuwersluis, 16 Januarij 1862.

Heden avond overleed alhier in den ouderdom van ruim drie en zeventig jaren Vrouwe CORNELIA MARIA BRIELENBURG, Weduwe van den Wel-Ed. Geboren Heer Bastiaan van Staveren.

Oegstgeest, 18 Januarij 1862.

Eenige en algemeene kennisgeving.

Op verlangen van de Overledene zullen geene uiterlijke teekenen van rouw gedragen worden.

Den 18den Januarij overleed te *Goes* mijn geliefde Broeder R. B. van den BOSCH, Medicinae Doctor aldaar.

Wed. Dr. F. DOZY, van den Bosch.

Eenige en algemeene kennisgeving.

Al degenen, die iets te vorderen hebben van, verschuldigd zijn aan, papieren of bescheiden onder zich hebben, behoorende tot den onder het voorregt van boedelbeschrijving aanvaarden boedel en nalatenschap van DAVID WILHELMUS, in leven *Koopman in Leder en Schoenmaker*, gewoond hebbende en overleden te *Woerden*, gelieven daarvan vóór 1o Februarij ek. **opgave, betaling of restitutie** te doen, ten Kantore van den Heer S. LAGERWEY, Notaris te *Woerden*, of te *Utrecht* ten Kantore van den Ondergeteekende

Mr. B. J. H. van BLARICUM,
Advocaat.

Utrecht, 17 Januarij 1862.

NATUURLIJK FLUITSPEL.

Zoo als reeds algemeen bekend is, hebben de uitvoeringen van den Heer WECHSUNG, verloopen Zaturdag avond in het Koffijhuis de *Post in de Star*, in de hoogste mate den algemeenen bijval verworven.

Op veler verlangen heeft Ondergeteekende besloten op Donderdag avond 23 Januarij e. k., door genoemden Heer eene nieuwe *Abendunterhaltung* ten zijnen huize te doen plaats vinden.

Aanvang des avonds ten 8 ure. — Entrée 25 Cents.

Leyden, 21 Januarij 1862. P. H. J. HOFKES.

LEYDSCHE SCHOUWBURG.

KONINKLIJKE HOLLANDSCHE TOONEELISTEN,

Directie **BREEDÉ & VALOIS**.

Op Maandag 27 Januarij 1862.

(No. 8 van het Abonnement.)

JEAN GALAS,

Geschiedkundig Drama, in 3 Bedrijven, naar het Fransch van Victor Ducange, op nieuw vertaald door J. P. Hagen. Daarna:

HET WELBEWAAKTE KIND,

vrolijke Vaudeville in een Bedrijf, naar het Fransch. (Waarin de titelrol zal vervuld worden door de Jongej. L. Valois.)

Aanvang ten *half zeven* ure.

Magazijn Wafelbakker.

OPRUIMING

van de nog voorhanden zijnde **Mantels** en diverse **Zijden, Wollen** en **Katoenen Stoffen.**

Leyden, 20 Januarij 1862.

COLLATION.

Zij die genegen mogten zijn het Collation te leveren, dat gehouden zal worden door de Leden van **het Leydsche Studenten-Corps** op 8 Februarij 1862, worden verzocht vóór den 27sten Januarij hunne Menu's, à vijf gulden het couvert, bij den Ondergeteekende met *franco* brieven in te zenden.

Nadere conditiën te maken met H. H. Commissarissen.

Leyden, 21 Januarij 1862. D. van WEEL, *Praeses.*

Heden is alhier gearriveerd een Koopman met **Saksische Kanariëvogels**, die zoowel bij avond als bij dag zingen. Gelogeerd bij H. SCHUURINK, in *den Trasmolen*, Nieuwen Rijn, Wijk VII. No. 70.

Iemand wenscht zich alhier met eenige **administratie** bezig te houden. Hij is in staat zelf eene genoegzame borgstelling te kunnen geven om eene betrekking van vertrouwen te erlangen. Adres met Brieven aan het Bureau dezer Courant, onder Letters **A. Z.**

Het HEERENHUIS met TUIN, te *Leyden*, aan het Rapenburg, Wijk IV. Nos. 597 en 583a, den 18den Januarij 1862 ten overstaan van den Notaris Mr. H. OBREEN geveild, is in bod gebragt op ƒ**12000**, waarvan de afslag zal plaats hebben op Zaturdag den 25sten Januarij 1862, des avonds ten 7 ure; zullende inmiddels ten Kantore van genoemden Notaris verhoogingen worden aangenomen tegen genot van *één vijfde* van iedere verhooging.

LA PRÉSERVATION PERSONNELLE.

Un Essai Médical Populaire, sur la guérison de la Débilité Nerveuse et Physique, résultant d'habitudes solitaires, ou excès, qui épuisent prématurément les fonctions de la Virilité, détruisent tout espoir de Postérité, et mettent en danger le bonheur du Mariage, empêchent l'accomplissement des engagements qui constituent l'un des plus chers objets de l'existence; par le *Docteur* LA'MERT, No. 37, *Bedfort Square à Londres*, membre du Collège de Chirurgiens de l'Angleterre, etc. Consultations chez lui tous les jours. — Les personnes qui ne pourraient se rendre chez-lui peuvent être traités avec succès, par correspondance et les remèdes expédiés d'une manière secrète et certaine dans toutes les parties du monde.

La Préservation Personnelle, orné de nombreuses gravures et d'exemples, est en vente chez le Libraire H. A. MEIJER, N. Z. Voorburgwal vis à vis le Molsteeg, à Amsterdam, et H. T. HENDRIKSEN, Hoogstraat à Rotterdam, au prix de 50 Cts.; en envoyant franco un bon sur la poste de 60 Cts. il sera envoyé franco dans tout le Royaume.

DE BREUK & SMITS, imprimeurs-éditeurs, Nieuwsteeg, 4. 696b, publieront dans le courant de cette semaine:

CHRIST TOUJOURS LE MÊME DANS L'ÉGLISE *et* **LA MISSION DES ÉGLISES WALLONNES.** *Deux discours prononcés dans l'église Wallonne de Leyde, le 5 et le 19 Janvier* 1862, *par* **D. CHANTEPIE DE LA SAUSSAYE**, *l'un des pasteurs de cette église, à l'occasion de sa vocation à l'église reformée Hollandaise de Rotterdam.*

Messieurs les libraires, qui veuillent se charger de la vente de cette brochure très-intéressante, sont priés d'adresser aux éditeurs leurs demandes et ordres, avant le 23 Janvier 1862.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

Amsterdam, MAANDAG 20 Januarij.

	pCt.	Laagste.	Hoogste.	Gebl.		pCt.	Laagste.	Hoogste.	Gebl.
NEDERLAND.					Dito 1859	3	58	$58\frac{1}{16}$	$58\frac{1}{16}$
W. Schuld	2½	64⅛	$64\frac{5}{16}$	$64\frac{5}{16}$	Inschr. in Ass.	6	—	—	—
Dito	3	77	—	—	Cert. van dito.	6	54¾	—	—
Dito	4	99½	$99\frac{9}{16}$	$99\frac{9}{16}$	Spoorw. volgef.		184¾	185	—
Amort. Synd.	3½	—	—	—	POLEN.				
Handelm.	4½	139¾	—	—	Aand. 1835	ƒ	161¼	162	161⅜
O. I. Leening	4	98⅛	98⅜	98⅜	Dito Oblig.	4	74⅝	—	—
Aand. H. Spw.	4½	—	—	—	PRUISSEN.				
Dito Rijn-Spw.	4½	—	—	—	Oblig. 1859	5	—	—	—
BELGIE.					Aand. 1854	3½	—	—	—
Cert. *Rothsch.*	2½	54¾	54⅞	54⅞	OOSTENRIJK.				
SPANJE.					Oblig. bij *Goll*	5	—	—	—
Obligatiën	1¾	$42\frac{9}{16}$	42⅝	$42\frac{9}{16}$	Dito	4	43¼	—	—
Dito Buitenl.	3	52½	—	—	Dito Metall.	5	$45\frac{11}{16}$	$45\frac{13}{16}$	45¾
Dito Binnenl.	3	47⅜	—	—	Dito zilv. nat.	5	$55\frac{9}{16}$	$55\frac{11}{16}$	$55\frac{9}{16}$
Bew. Coupons.		—	—	—	Dito bet. Amst.	5	$69\frac{11}{16}$	—	—
PORTUGAL.					Dito 1847/52	2½	24¼	—	—
Oblig.	3	46⅛	$46\frac{3}{16}$	46⅛	BRAZILIË.				
Dito 1856/59	3	$45\frac{3}{16}$	45⅜	$45\frac{5}{16}$	Geldl. 1824	5	—	—	—
RUSLAND.					PERU.				
Obl. *Hope* & Co.	5	102½	102⅝	102⅝	Geldl. 1824	4½	—	—	—
Dito 1828/29	5	101⅜	—	—	VENEZUELA.				
Cert. 1831/33	5	—	—	—	Oblig.	3	23⅜	23½	23⅜
Dito 1840	4	72½	—	—	GRENADA.				
Dito *Stieglitz*	4	72½	—	—	Oblig.	4	$15\frac{1}{16}$	15⅛	$15\frac{1}{16}$
Dito Nieuwe	4	—	—	—	MEXICO.				
Dito 5e Serie	5	80¼	—	—	Oblig. 1851	3	28⅛	28¼	28¼
„ 1855, 6e Ser.	5	92⅞	—	—					

Slotkoersen, heden 21 Januarij.

(*per Telegraaf.*)

Ned. W. Schuld	2½	pCt.	$64\frac{5}{16}$	Rusland, bij *Hope & Co.*	5 pCt.	—
Dito	3	„	76⅞	Dito bij *Stieglitz & Co.*	4 „	72½
Dito	4	„	$99\frac{7}{16}$	Dito Certif. 6e Serie	5 „	$92\frac{15}{16}$
Handelm.	4½	„	138⅜	Dito Spoorweg volgef.		184¾
Spanje, Oblig.	1¾	„	$42\frac{11}{16}$	Oostenrijk, Metalliek	5 „	46⅛
Dito Binnenl.	3	„	$47\frac{7}{16}$	Dito 1847/1852	2½ „	24⅜
Dito Buitenl	3	„	52½	Dito betaalb. te Amst.	5 „	$69\frac{11}{16}$
Portugal, te L.	3	„	46	Dito Zilv. Nat.	5 „	55⅞
Dito Oblig. 1856/59	3	„	$45\frac{1}{16}$	Mexico, Oblig. te L.	3 „	28¼

Spanje, Amort. schuld 17½.

Londen, Consols 92⅞. **Parijs**, Fr. Rente 70.35. **Weenen**, Metall. 5 pCt. 68.40. Id. Nat. 83.20. Wissel Londen 138.90.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.